

การเปรียบเทียบความคิดเห็นคุณค่าความผูกพันต่อการสอนระหว่างนักศึกษาฝึกสอน
มหาวิทยาลัยรามคำแหงและอาจารย์เทคนิคฝ่ายโรงเรียน

นางภาวณี ภูพิชญ์พงษ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาอุดมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2526

ISBN 974-561-745-8

010368

116852175

A COMPARISON OF OPINIONS ON TEACHING CONCERN BETWEEN
RAMKHAMHAENG STUDENT TEACHERS AND COODINATING TEACHERS

Mrs. Pawinee Poopitchapong

24

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Higher Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1983

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความคิดเห็นคุณค่าความผูกพันต่อการสอนระหว่าง
นักศึกษาฝึกสอนมหาวิทยาลัยรามคำแหง และอาจารย์ในเทศก์ฝ่าย
โรงเรียน

โดย

นางภาวณี ภูพิชญพงษ์

ภาควิชา

อุดมศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมฆาคณวุฒิ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของการ
การศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... *ปทีป เมฆาคณวุฒิ* ..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... *วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา* ..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา)

..... *ประกอบ คุปรัตน์* ..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ประกอบ คุปรัตน์)

..... *ปทีป เมฆาคณวุฒิ* ..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมฆาคณวุฒิ)

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การเปรียบเทียบความคิดเห็นด้านความผูกพันต่อการสอน
ระหว่างนักศึกษาฝึกสอนมหาวิทยาลัยรามคำแหงและอาจารย์
นิเทศฝ่ายโรงเรียน

ชื่อนิสิต

นางภาวินี ภูพิชญ์พงษ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปทีป เมฆาคุนวูดี

ภาควิชา

อุดมศึกษา

ปีการศึกษา

2525

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ดังนี้

1. เพื่อสำรวจความผูกพันต่อการสอนของนักศึกษาออกฝึกสอน นักศึกษา
ที่ผ่านการฝึกสอน และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนที่นักศึกษาออกฝึกสอน
2. เพื่อเปรียบเทียบความผูกพันต่อการสอนของนักศึกษาออกฝึกสอน
นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอน และอาจารย์นิเทศฝ่ายโรงเรียนที่นักศึกษาออกฝึกสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ กลุ่มนักศึกษาออกฝึกสอน
ของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 400 คน กลุ่มนักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอน
แล้วของคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 200 คน และกลุ่มอาจารย์นิเทศ
ฝ่ายโรงเรียนที่นักศึกษาออกฝึกสอน จำนวน 150 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น โดย
อาศัยแนวคิดตามทฤษฎีความผูกพันของ ฟรานซิส เอฟ. ฟูลเลอร์ (Francis F. Fuller's
concern Theory) แบบสอบถามเป็นแบบมาตรวัดประมาณค่า (Rating Scale)

โดยนำไปทดสอบกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ทั้งหมด 750 คน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล ได้นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ โดยคอมพิวเตอร์ ใช้โปรแกรม SPSS เพื่อหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Diviation) การวิเคราะห์ความแปรปรวน (Analysis of Variance) และการเปรียบเทียบรายคู่ควยวิธีเอสของเซฟเฟ (Scheffe's S Method)

สรุปผลการวิจัย

1. การสำรวจความคิดเห็นด้านความผูกพันต่อการสอน 3 ชั้นตอนของกลุ่มนักศึกษา ก่อนออกฝึกสอน กลุ่มนักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอน และกลุ่มอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน พบว่า

1.1 ความผูกพันเกี่ยวกับตนเอง ทั้ง 3 กลุ่ม มีความผูกพันสูงสุดในด้านความเข้าใจ ในขอบเขตของอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ และมีความผูกพันเกี่ยวกับตนเองน้อยที่สุดในด้านความรู้ สึกที่นักเรียนจะมีความนับถือในตัวครู

1.2 ความผูกพันเกี่ยวกับหน้าที่ในการสอน ทั้ง 3 กลุ่ม มีความผูกพันสูงสุดในด้านการให้ความยุติธรรมแก่นักเรียน และมีความผูกพันเกี่ยวกับหน้าที่ในการสอนน้อยที่สุดในด้านความค้ำชองใจในงานประจำ และสภาพการสอนที่ไม่สามารถยืดหยุ่นได้

1.3 ความผูกพันเกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูนั้น นักศึกษา ก่อนออกฝึกสอนผูกพันมากที่สุด ในด้านการกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความอยากเรียน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้วจะผูกพันมากที่สุดในด้าน การปรับตัวให้เข้ากับนักเรียนทุกคน และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน จะผูกพันมากที่สุดในด้านการศึกษามีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยและโภชนาการ ซึ่งจะมีผลต่อการเรียนของนักเรียน และทั้ง 3 กลุ่ม มีความผูกพันเกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะได้รับจากผลการสอนของครูน้อยที่สุดในด้านความสามารถ ในการวิเคราะห์สาเหตุและปัญหาในการเรียนของนักเรียนแต่ละคน

2. ผลการเปรียบเทียบความผูกพันต่อการสอนทั้ง 3 ชั้นตอน ของกลุ่มตัวอย่าง ทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า กลุ่มนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน จะมีความผูกพันเกี่ยวกับตนเองสูงสุด ตามด้วยความผูกพันในหน้าที่การสอนและผลที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครู กลุ่มนักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว มีความผูกพันเกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูสูงสุด

ตามด้วยความผูกพันเกี่ยวกับตนเองและหน้าที่ในการสอน ส่วนอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน มีความผูกพันเกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะได้รับจากการสอนของครูสูงสุด ตามด้วยความผูกพันเกี่ยวกับตนเองและความผูกพันเกี่ยวกับหน้าที่ในการสอน.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

researcher. Seven hundred and fifty copies of questionnaire were distributed to third year student teachers, prospective teachers and coordinating teachers.

3. The data analysis were made by using Mean, Standard Deviation, Analysis of Variance and Scheffe 'B' S Method.

Research Conclusion

1. The findings from teaching concern survey were as follows:

1.1 The highest degree of Self-concern of the three groups was the clarification of the limit of the authority and responsibility and the lowest degree was lack of respect from some students.

1.2 The three groups of sample agreed that being fair and impartial was the highest degree of Task-concern and being frustrated by the routine and inflexibility of the School situation was the lowest degree.

1.3 According to the Impact concern, the third year student teachers rated the highest degree in motivating students to study where as the prospective teachers rated the highest degree in adapting themselves to individual student. The coordinating teachers rated the highest concern in student health and nutrition problems. However, the three groups concerned about diagnosing students learning problems as the lowest one.

2. According to the comparison of teaching concern of these three groups, the third year student teachers concerned about Self, Task and Impact. The Prospective teachers and the coordinating concerned about impact, self, and task.

3. The findings showed that student teachers' concern was Self, Task and Impact concern as stated by Fuller's Concern Theory. However,

the prospective teachers' concern and the coordinating teachers' concern were Impact, Self and Task that were not concurrent with Fuller's Concern Theory.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสะดวก เนื่องจากผู้วิจัยได้รับความกรุณา จาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เป็ป เมษาคณวุฒิ อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย อาจารย์ ดร.ประภอบ คุปรัตน์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา ที่ได้ให้คำแนะนำ ตลอดจน ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างดียิ่ง ซึ่งผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

หนึ่งในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้รับคำแนะนำและร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจาก คณาจารย์ภาควิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง ได้รับความช่วยเหลือด้าน การเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์จาก คุณเพ็ญจิต ส่องคะ คุณอราม ต้นทีโสภณวิธ และ คุณจิรภา ปริยารัตน์โชติ และขอขอบพระคุณ อาจารย์ เรณู ผลสวัสดิ์ อาจารย์วิทยาลัยการศา ที่ได้กรุณาช่วยเหลือในการแก้ไขข้อบกพร่อง

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากทุกท่านที่กล่าวมาแล้วข้างต้น และขอขอบพระคุณ บิดามารดาที่ให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ด้วยดีตลอดมา

จึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ในโอกาสนี้ด้วย

ภาวีนี ภูพิชญ์พงษ์

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย	๖
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๗
กิตติกรรมประกาศ	๘
รายการตารางประกอบ	๙
รายการแผนภูมิประกอบ	๑๐
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
ขอบเขตของการวิจัย	5
ความหมายของคำที่ใช้ในการวิจัย	5
ขั้นตอนและวิธีดำเนินการวิจัย	6
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	7
ล้าคัมขั้นตอนในการรายงานการวิจัย	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของการสอน	10
การจัดประสบการณ์วิชาชีพ	13
การจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติก่อนออกฝึกสอน	17
การจัดประสบการณ์วิชาชีพภาคปฏิบัติระหว่างฝึกสอน	21
แนวคิดเกี่ยวกับความผูกพันต่อการสอน	27
3 วิธีดำเนินการวิจัย และการเก็บรวบรวมข้อมูล	32

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	32
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	34
การเก็บรวบรวมข้อมูล	35
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	35
4 การวิเคราะห์ข้อมูล	37
ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	37
ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความผูกพันต่อการสอน ทั้ง 3 คาบ	41
ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามที่สื่อต่อความผูกพัน ทั้ง 3 คาบ	55
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และขอเสนอแนะ	61
กลุ่มตัวอย่างประชากร	61
เครื่องมือที่ใช้	61
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย	61
สรุปผลการวิจัย	62
อภิปรายผล	65
ขอเสนอแนะ	71
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	82
ประวัติผู้วิจัย	90

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย	33
2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทนักศึกษาออกนอกฝึกสอน	38
3 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทนักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว	39
4 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประเภทอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	40
5 ความคิดเห็นคุณค่าความผูกพันต่อการสอนทั้ง 3 ขั้นตอนของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้วและของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	41
6 ความผูกพันเกี่ยวกับตนเอง ของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	43
7 ความผูกพันเกี่ยวกับหน้าที่ในการสอนของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	47
8 ความผูกพันเกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะได้รับจากผลการสอนของครูของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	51
9 แสดงการเปรียบเทียบความผูกพันเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	55
10 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่างของความผูกพันเกี่ยวกับตนเองของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	56
11 แสดงการเปรียบเทียบความผูกพันเกี่ยวกับหน้าที่ในการสอนของนักศึกษาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้วและอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน	57

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

ตารางที่

หน้า

- 12 แสดงการเปรียบเทียบความแตกต่าง ของความผูกพันเกี่ยวกับหน้าที่ในการสอน
ของนักศึกษา ก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และของ
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 58
- 13 แสดงการ เปรียบเทียบความผูกพัน เกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะได้รับจากผลการสอน
ของครู ของนักศึกษา ก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้วและ
อาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 59
- 14 แสดงการ เปรียบเทียบความแตกต่างของความผูกพันเกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะ
ได้รับจากผลการสอนของครูของนักศึกษา ก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการ
ฝึกสอนมาแล้ว และของอาจารย์นิเทศก์ฝ่ายโรงเรียน 60

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการแผนภูมิประกอบ

แผนภูมิที่

หน้า

1. ความผูกพันเกี่ยวกับตนเอง ของนักศึกษาาก่อนออกฝึกสอนนักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้วและของอาจารย์เทคนิคฝ่ายโรงเรียน 45
2. ความผูกพันเกี่ยวกับหน้าที่ในการสอนของนักศึกษาาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และของอาจารย์เทคนิค ฝ่ายโรงเรียน 49
3. ความผูกพันเกี่ยวกับผลที่นักเรียนจะได้รับจากผลการสอนของครู ของนักศึกษาาก่อนออกฝึกสอน นักศึกษาที่ผ่านการฝึกสอนมาแล้ว และของอาจารย์เทคนิคฝ่ายโรงเรียน 53

ศูนย์วิทยพัธพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย